

VILÁGOS SÁG

KOLOZSVÁR,
1947 augusztus 31, vasárnap

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM
220. szám

Halálraítéltek és kivégeztek egy pénzbevéltőt

1946 Románia 1947 Magyarország kölcsönös segítsége az éhező gyermekeknek

500 romániai gyermek hazatérkezése Magyarországból,

ahol egymás megbecsülését és szeretetét tanulták meg

Szücs Margit képviselő beszámolója a román és székely gyermekek magyarországi nyaraltatásáról

NAGYVÁRAD. — Élénk sűrűség-forgás az állomáson. A gyülekező demokratikus szervezetek között ott látjuk a CARS, a MNSz, az UFAR, a Szakszervezetek és a hatóságok kiküldöttait. A magyarországról hozatkozó román gyermekekről vonatkozó román hatóságok kiküldöttait várják.

Zöld galyakkal ékesített, román és magyar nyelvű feliratokkal díszített mozdony robort be.

„1946 ROMÁNIA A MAGYARORSZÁGI GYERMEKEKÉRT — 1947 MAGYARORSZÁG A ROMÁNIAI GYERMEKEKÉRT” olvasunk, majd egyenesen lélekbe-markoló szöveg öltök szemünkbe: **HALA ÉS KÖSZÖNET MAGYARORSZÁG DOLGOZÓINAK A ROMÁNIAI SZÁRZÁSÁG SÜJTŐTIA VIDÉKEK 2600 GYERMEKÉNEK MEGMENTÉSÉÉRT!**

A hosszú szerelvényen 500 gyermek érkezett. Mosolygó, egészséges, jöltáplált gyermekek szöke és barna fürtös fejei hajlanak ki a kocsi ablakából. Kisérőjük között ott látjuk Szücs Margit országgyűlési képviselőt, aki a MNSz részéről kezdettől fogva tevékeny részt vett a CARS munkájában.

A GYERMEKEK FOGADATÁSA

Az érkezőket Popovici Alexandru esperes, a váradi CARS elnöke üdvözlöi és keresetlen szavakkal méltatja az erkölcset, amit a demokrata Magyarország Romániának a szárazságsüjtött vidékek gyermekeinek vendéglátásával. Utána a MNSz, a Romániai Antifasiszta Nők Szervezete, a hatóságok és demokratikus szervezetek kiküldöttait üdvözlöi néhány szóval a hazatérteket. A magyar Nemzeti Segély Kiküldöttje, Fischer Sándorné — aki hazakísérte a gyermekeket — Kárász Győzőnek, a Nemzeti Segély főtitkárnak nevében mond köszönetet a szívélyes fogadtatásért, majd három tatabányai bányászasszony üdvözlöi a megjelenteket.

— Azoknak a magyar bányászoknak üdvözlötét hoztam el — mondja Cigány Pálné — akik megdöntötták, hogy nemcsak hinni, hanem dolgozni is kell a demokráciáért. Szeretettel öleltük megunkhoz a romániai gyermekeket és így kezeltük kis vendégeinknek igazi otthon nyújtani. Gyökereink öket igazi demokráciás szellemben nevelni és hiszünk, hogy ez a rövid idő, amit a romániai gyermekek körünkben töltöttek, szilárd alapja lesz nekik barátságának.

A Nemzeti Segély részéről a gyermekeket otthonukba visszajuttató Kovács Eszter egészségügyi védőnő megköszöntötte a fátyolos hangon üdvözlöi a megjelenteket.

KIK AZ ELLENSEGEINK?

— Boldog vagyok — mondja többek között —, hogy megismerem azt a népet, melyet gyűlölni akartak tanítani. Mi, magyarok most megtanultuk, hogy közös ellenségünk van a román dolgo-

zókkal: azok, akik gyűlöletre akartak tanítani minket. Az új, demokratikus magyar értelmiség közös utat akar és fog haladni a demokráta szomszédállamok dolgozóival.

Szücs Margit országgyűlési képviselő munkáját méltatva, azt hangsúlyozta, hogy nem lehet köszönő szavakkal kifejezni azt a szeretetet, amiben a gyermekeknek részük volt. Csak elismeréssel lehet megemlékezni arról a segítségről, amit a demokrata Magyarország a demokrata Romániának nyújtott.

— Ezek a gyermekek többek voltak, mint a szárazságsüjtött vidékek kis vendégei. Ezek, mint apró diplomaták, különös misztiót teljesítettek: közelebb hozták két ország szívét és visszatérve, valamennyien élő tanulságai lesznek a demokrácia hatalmas történelemformáló erejének. Amik az erőnek, amely lehetővé tette, hogy román gyermekek Magyarországon megismerhették a román

demokrácia nagy ünnepeit, az augusztus 23-át. Magyar anyák puha keze ringatta álomba a kis románokat, mint egy évvel ezelőt román asszonyok az elemi csapás által sújtott Magyarország gyermekeit.

Az ünnepi fogadtatás után az apróságok között is látogatást teszünk. A személykocsikhoz külön teherkocsit kapcsoltak az ajándékok számára, amit a gyermekek vendéglátó családjuktól kaptak. A különböző csomagok között még egy galambkötet is szerepel.

— Semmiképpen sem lehetett — mondotta Szücs Margit képviselő — lebeszélni boldog tulajdonosát, hogy ne hozza el magával. Rendeteg ajándékok nem tudunk elhozni. Voltak gyermekek, akik malacot, bárányt is akartak magukkal hozni azokat a kedves állatokat, amit magyarországi tartózkodásuk alatt megszerettek és amivel távozásuk alkalmával megajándékozták őket.

Megkérjük a fardatadatan Szücs Margit képviselőt, mondjon nekünk valamit a CARS-ról, a gyermekek magyarországi elhelyezéséről.

— A legelőbb — mondja — nem ismerik a CARS szerepét és azt a nagy

munkát, amit a CARS végzett. Mezőcsu főtitkár Manole Ofélia, Georgescu Lenuta, Stefanescu Dobru, Podoleanu Jack a CARS központi vezetői éjszakán nappallá téve dolgoznak. Munkájuk eredményeképpen 4600 gyermeket helyeztek el a szárazságsüjtött vidékekről, ezből 2600 a Magyarországra.

— A gyermekeket Magyarországon — tér rá a magyarországi elhelyezésre — szívesen szeretettel fogadták, hogy azt elmondani nem lehet. Ez a szeretet éppen úgy megnyilvánult a magyar dolgozók, mint a hatóságok részéről. A Nemzeti Segély orvosai még az érkezésük alkalmával valamennyit megvizsgáltak, röntgen-nél átvilágították és a betegeket a leg-gondosabb ápolásban részesítették. Magyar családok román gyermekeket kértek és azt hangoztatták, hogy nem baj, ha nem tud magyarul. Valamennyi gyermek teljesen felruházva tér haza, ami részben a magyar kormány, részben a magyar dolgozók ajándéka.

KIK TAMOGATTAK A CARS-OT?

— Tudom — emeli fel hangját és szemünkbe néz — a reakció azt hangoz-

tatta, hogy miért visszük el a gyermekeket és miért nem juttatjuk el a segélyt a gyermekek otthonába. A válasz egyszerű: a CARS-ot nem azok támogatták, akik künnyeg-tenhetetnek volna. A gazdagok elzárkóztak, de a dolgozók kinyitották szívüket. Mit adhatott a munkáscsalád, aki segíteni akart? Megosztotta a mindennapi tál ételét a gyermekekkel, de sémmiesztet sem küldhetett nagymennyiségű élelmiszert, ruhát, mert magának sem volt.

215 EZER EMBER ERELMÉZÉSE

— Megtudhatnánk néhány számszerű adatot a CARS munkájáról?

— Szívesen — veszi elő a jegyzetét. — Orvosen — megze közül 17-ben pusztított az aszár. Ezernyolcszázhetvenöt népkonyhát tartottunk fenn és naponta 215.409 embert élelmezünk. Udvarhely, Csik és Háromszék megyében 238 konyha naponta 23.762 embernek nyújtott ételmezt. Az öngyűjtött élelmiszerekből az említett három székelyföldi megye 67 vagon ételmezt és más segélyt is kapott. Tehát az sem igaz, hogy a Székelyföld kijaradt a CARS-ból.

— Nem lesz azonban érdektelen — mondja —, ha meg tudja azt is, hogy szívesen szerint kik tartották fenn a CARS-ot. Munkások és tisztviselők 81, bankok, nagybirokok, gyárosok, kereskedők 19 százalékban vettek részt ebben az akcióban. Tehát megdönm teljesen a munkás és dolgozó értelmiségi osztály hozott áldozatot. Ugyanez a helyzet a magyarországi nyaraltatással is, mert gyermekeink a magyar dolgozók vendégei voltak.

— Meg vagyok győződve arról — fejezi be Szücs Margit képviselő —, hogy a CARS és a magyar Nemzeti Segély munkája, a két ország gyermekeinek megsegítése komoly adottságot a további baráti együttműködéshez és a barátsággal, szeretettel megtelt gyermekszívek bizonyos, hogy nem fogják gyűlölni egymást.

Uj, demokratikus gazdasági és pénzügyi politika

55 milliárd lej az új költségvetés vége — Nagyfentartású rendelet az őszi mezőgazdasági munkálatokról

Ha ez év áprilisában az 1947-48. évi költségvetésről arra kellett különös figyelemmel lenni, hogy az új költségvetés lehetőség szerint ne melyítse az inflációt, hanem mintegy előfeltételül szolgálhasson a lej rögzítésére, úgy az új, stabil lejben számított költségvetés összeállításánál a lej értékállóságának megvédése kell hogy legyen a főszempont.

Egy másik, de nem másodrendű, hogy az a demokratikus elv, amely a stabilizációban kifejezésre jutott, az új költségvetésben is kidomborodjék. Az adóterhek, amelyekből az államháztartás kiadásait fedezni kell, megfokozottabb mértékben leveendő a kisjövedelmű dolgozókról.

Az ujonnan elkészült költségvetést — hírek szerint — ezeknek a szempontoknak a figyelembevételével készítették el. Természetesen az ország gazdasági talpraállítással és a lej stabilizációjával megbízott miniszterközi bizottság, vagy a minisztertanács és a képviselőház még hallatni fogja véleményét az ujonnan összeállított költségvetéssel kapcsolatban.

Milyen szempontokat kell irányítsák gazdasági és pénzügyi politikánkat a jövőben s melyek a legfontosabb tennivalók ebben a tekintetben, azt Gheorghiu-Dej ipar- és kereskedelmi miniszter az őszi rádióbeszédében világosan és határozottan körvonalazta. Ez egyfajta abban csucosodó ki, hogy a demokratikusan

Elkészült az új költségvetés

A Gheorghiu-Dej kereskedelmi és iparügyi miniszter vezetése alatt működő miniszterközi bizottság pénteken délután plenáris ülést tartott, amelyen megvitatta az ujonnan elkészült költségvetési tervezetet.

Fővárosi lapok jelentése szerint az új költségvetés végeösszege körülbelül 55 milliárd lej, szemben az inflációs költségvetés 102.000 milliárd lejes összegével. A költségvetést a legújabb társadalmi elve szerint állították össze s többé-kevésbé az 1938. évi ár- és bérvisszonyokat vették figyelembe.

Alkalmazták a költségvetési tételek összeállításánál a szeptember 1-én érvényre jutó létszámsokkmentést is. A legnagyobb arányú létszámsokkmentés a nemzetnevelési és az egészségügyi mi-

nisztériumban hajtották végre. A miniszterközi bizottság véleményezése után a költségvetési tervezetet valószínűleg a jövő hét elején terjesztik a képviselőház pénzügyi és költségvetési bizottsága elé.

NEM KAPNAK VETŐMAGOT, AKIK SZEPTEMBER 15-IG NEM VÉGIK EL AZ ŐSZI SZANTÁST

Körrendeletet küldött a földművelésügyi minisztérium a megyékhez az őszi mezőgazdasági munkálatokra kapcsolatosan.

A körrendelet hangsúlyozza, hogy mindazok a gazdák, akiknek jelenleg bevetetlen földjük van, akár azért, mert tavasszal nem vetették be, akár, mert a

végrehajtott stabilizációt egész gazdasági és pénzügyi életünk teljes demokratizálásának kell követnie a dolgozó nép és az ország gazdasági talpraállítása érdekében. Másfelől pedig, hogy minden dolgozónak és minden állami és magán szervnek teljes erejével meg kell védenie az új lejt s az új fizetések és árak közötti egészséges viszonyt.

Gheorghiu-Dej rádióbeszéde így igen jelentős fordulatot jelent gazdasági és pénzügyi életünkben.

Amíg a stabilizáció megvalósításával egyidejűleg gazdasági életünk demokratizálása erőteljes ütemben folyik, kormányunk tovább folytatja külpolitikai viszonylatban a szomszédos államokkal való jóviszony kiépítésére való törekvéseit. Vasárnap kormánykülettség utazik Prágába, hogy a budapesti, belgrádi, szófiai látogatás után a baráti csehszlovák demokráciával is tovább mélyítse országunk kapcsolatát.

A közvetlen szomszédainkkal való jóviszony kiépítésére megtett kezdeti lépések és az eddigi eredmények nemcsak feljogosítanak a csehszlovákiai látogatás sikerének reményére, hanem szilárd bizonyítást is szolgáltatnak arra, hogy a Dunamédecében a felszabadulás után az egyre erősödő népi demokráciák törekvések valóban újtestvéri összefogáson alapuló világot építsenek ki ezen a tájon.

Elkészült az új költségvetés

kalászosokat már learatták, kötelesek ezeket a földeket szeptember 15-ig felszántani és bevetni. Vetőmagot csak azok a gazdák kapnak, akik igazolni tudják, hogy az őszi szántást elvégezték.

A rendelet megállapítja, hogy a gazdák bevetésre kerülő földjeiknek csak egyharmadát vehetik be búzával.

ÜLÉST TARTOTT A DPB POLITIKAI TANÁCSA

Meg a kormányküldetéség prágai látogatása előtt a héten összeült a Demokrata Pártok Blokkjának politikai tanácsa. A politikai tanács a folyó kormányzati ügyeket és belpolitikai kérdéseket vitatta meg.

Valószínű, hogy a DPB politikai tanácsa még ezen az ülésen foglalkozik a

mandátumokat elvesztett nemzeti pártvezetési képviselői helyének betöltésével is. Az üresen maradt képviselői mandátumokat részleges választások után fogják betölteni, esetleg már október hónapban.

MEGKEZDŐDTEK AZ ADÓBEJÁRÁSOK

A pénzügyi szervek csütörtökön megkezdtek az adóbejárást. Ennek ellenére, hogy még meglehetősen kevés pénz van a piacon forralomban, hivatalos jelentés szerint máris jelentős összegeket hajtottak be.

Az adóbejárást előszörban az élelmiszer- és textilkereskedők vonalán kezdetek meg. A hét végén azonban a többi gazdasági ágazatra is kiterjesztik a munkálatokat.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 258.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR
Postacsekszám: 40.625

Négy határátlépőt lőttek agyon Borsnál a román határőrök

NAGYVÁRAD. — Az ügyészség jelentést kapott, hogy augusztus 26-áról 27-re virradó éjjel a román határőrök hét Magyarországról Romániába átszökni akaráo határátlépőre tüzeltek. Közülük négy holtan terült el, míg háromnak sérült sértetlenül visszazöknie.

A MAGYAR NEPI SZÖVETSEG BANSÁGI MÜKEDVELOI VERSENYEN a második díjat az újkissodai mükedvelők nyerték. A jutalomdíjat az újkissodai szervezet derék mükedvelőknek ünnepi előadásán adják át. Az ünnepi előadásban Ghézy Barnabásnak „Gyimesi vadvirág” című népszimfóniát mutatták be.

A KOLOZSVÁRI MAGYAR ÖVODÁKBAN a beiratások szeptember elsőjén kezdődnek. A beiratási idő délelőtt 9—12 óra, délután 15—17 óra. Övödáktelesek az ötödik életévüket betöltött gyermekek, hetedik életévük betöltéséig.

A VÖRÖSKERESZT NEVE ALATT jelentős mennyiségű gyapjút akart értékesíteni Steiner György mérnök. A nagyváradi Uránia-vattagyár műszaki igazgatója. Hamis szállítási jegyzékekkel, amelyen azt tüntette fel, hogy a 480 kiló merinói gyapjú a Vöröskereszt tulajdoná, az értékes anyagot egy kisebb városi üzemből szállította feldolgozás céljából, hogy mint készáru a fekete piacon értékesítse. Steiner György mérnököt letartóztatták. Szabotázsi ügyében a bíróság rövidesen megtartja a tárgyalást.

VASKA DEZSŐ halála alkalmából létesített koszorúmegeváltási alapra az elhunyt volt növendékei és ismerősei bejelentéseket a magyar kereskedelmi iskola pénztárnokánál eszközölhetnek.

NYILVÁNOS VESSZŐFUTATÁST rendeztek Marosvásárhely utcáin és terein a hamis százdollárosokkal üzérkedő „aranyifjakal”. Izsák László, Stern Srul, Mittelmann Ödön, Mittelmann Ámin, Ureche Virginia nyilvános-házbeli nő, Kaucsár László, Weiner Sámuel és Leb Izsák voltak a hamis százdollárosokat beváltani megkísérülő diszes társaság tagjai. Szegyeentáblákkal mellükön és hátukon Marosvásárhely főterén és piacon a dolgozó nép és a becsteljes polgárság jogos felháborodása kísérte nyilvános vesszőfutátásukat.

NYILVÁNOS VIZSGÁN számolnak be a tanulókról az EME mérészeti tanfolyamának hallgatói augusztus 30-án, szombaton délután 5 órakor a Kemény János-utca 25 alatti iskolamérészeti tanteremben. Utána az EME igazgatóválasztmánya rendkívüli ülést tart. A kolozsvári mérészektől minél nagyobb számban való megjelenését kéri az EME elnöksége.

A TENGERSZÉKEZŐT EGY MILLIÁRDOS KONSTANCÁBAN, hogy külföldre menekítse vagyonát. Panait Arvanitis konstancai többszörös milliárdos egy utrakész hajóra akart felszállni, hogy Görögországba hajózzék át. A vámvizsgálat során 81 darab arany angol fontot és nagymennyiségű aranykészletet talált, amelyeket Görögországba akart menekíteni. A leleplezett aranyrejtegető felhasználva az ellenőrző közegek elfoglaltságát, öngyilkossági szándékkal a tengerbe ugrott. Kihálgázták és átadták az ügyészségnek.

SZÖVETKEZETI TANFOLYAMOT rendeznek október 1-i kezdettel Nagyváradon. A nyolc hónapi tartó tanfolyamnak az a célja, hogy lehetőleg a szegény parasztság sorából képezzen és neveljen ki olyan szövetkezeti vezetőket, akik a dolgozó nép érdekeit hűségesen képviselik. A tanfolyamnak körülbelül 60 hallgatója lesz.

MÉRÉSZETI VÁNDORGYÜLESEK sorrendje: Az EME tagjai vasárnap, augusztus 31-én a Békásban Tóth István és Takács Zoltán egyhelyen lévő mérészeti tekintet meg. Találkozás délután 3 órakor a Györgyfalvi-utca végén lévő várnivatalnál. Szerdán, szeptember 3-án a Borházi EME vándormérészeti tekintet meg. Találkozás ugyanott délután 5 órakor. Részvétel díjlatlan. Vendégeket szivesen látanak.

Repülőgéppel a rovarok ellen

Közel negyedszázada kapcsolta be a szovjet mezőgazdaság a modern termelésbe a repülőgépet. Az első ilyen kísérletek még 1922-ben kezdtek el Moszkva határában. A repülőgépet először a mezőgazdasági kártevő rovarok irtására használták fel. A szovjet tudomány a legmodernebb eszközökkel sietett a földet megművelő szovjet parasztok segítségére és két évvel később már a repülőgépekről kipróbált vegyianyagokkal mentik meg a káztüzi termés nagyrészét az Ázsiából átrepült sáskahadtól.

A sztalini öt éves tervvel egyidejűleg egyre nagyobb mértékben alkalmazták a földművelésben a repülőgépet. Megteremtődik a termést pusztító rovarok irtására alkalmazott különleges repülőgépeket és 1940-ben már több mint félmillió hektár terület mentenek meg ezzel a módszerrel a sáskajárástól. Másik félmillió hektáron pedig a cukorrépát, gyapotültvényeket, gyümölcsösöket tisztítják meg a pusztító rovaroktól.

A szovjet repülőipar különleges, mélyrepülésre kiválóan alkalmas modelleket alkotott, amelyeket kimondottan a mezőgazdasági repülőszolgálat céljaira használnak fel.

A háború alatt — érthető okokból — csökkent a repülő szerepe a földművelésben, de a háború befejezése után a mezőgazdasági repülés új és az előbbinél még nagyobb szerepet kapott a szovjet mezőgazdasági termelésben. A mélyrepülő újra megjelennek a földek felett és segítségére sietnek a termelőknek. Hatalmas kiterjedésű termőföldeket rovarirtó tanak.

A rovarirtáson kívül a kísérletek belgázták, hogy a földek műtrágyázása is sokkal gyorsabb és nagyobb eredménnyel végezhető el repülőgéppel segítségével.

A mezőgazdaság szolgálatába állított repülőgépek azonban nemcsak a műtrágya egyenletes elszórására, rovarirtásra, hanem sok esetben az állattalomány megmentésére is felhasználják. Nem egy esetben emberleleteket is mentettek meg a távoli vidékekre eljutott gyógyszerek, orvosi segély nyújtásával.

Hogy csak egy ilyen esetet említsünk. A turkesztáni mezőgazdasági repülőcsoport egyik pilótája órszolgálatot teljesített a karakumi homoksvátság felett. Portyázása közben a teljesen lakatlan és kopár területen hatalmas juhnyájat vett észre. Közlebről akarta megnézni a szokatlan esetét és mélyrepüléssel közeledni kezdett a nyáj felé. A pásztorok itéletéssel tudtára adták, hogy veszélyben vannak. A pilóta leszállt és megtudta, hogy a nyáj homokviharba került, leterít a helyes utról és eltévedt. Már napok óta víz nélkül kinlódta a sivatagban és a juhok képtelenek voltak tovább menni.

A repülőgépen lévő vízkészlet némi enyhülést hozott a szomjazóknak, de kevés volt. A pilóta visszarepült állomáshelyére és alig egy óra muva repülőraj jelelt meg a szomjuságtól gyötört emberek és állatok felé. A repülő vizestömlőket dobtak le és a földre szállítottak egy — a sivatagból jól ismerő — vezetőt, aki a nyájat a legközelebbi kutakhoz irányította. Ugy az emberek, mint az állatok a legszörnyűbb pusztulástól megmenekültek.

Ez csak egy jelentéktelen eset azok közül, hogy milyen nagy szolgálattal tesz a szovjet mezőgazdasági repülőszolgálat a termelésnek és az állattenyésztésnek.

Zöld félliteres üveg nagyobb mennyiségben eladó.

Cim a kiadóban.

KOLOZSVÁRI MOZIK MÜSORA:

CAPITOL: A levél
CORSO: Javítás miatt zárva.
RIO: Premier! Máltai Súlyom. Izgalmasabb, mint Mister Moto. Főszereplők: Peter Lorre, Humphrey Bogarth és Mary Aston. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.
ROYAL: Idegen nő.
SLEET: A bölgy egy küss bogaras. rendezési történelmi film.
URANIA: A szerelem örvénye.

80 induló lesz a Moto Club nagyszabású kolozsvári motorkerékpár versenyén

KOLOZSVÁR. — A vasárnap délelőtti háztömbköri motorkerékpár verseny iránt élénk érdeklődés nyilvánul meg. Tegnapi érkezett a legjobb 6 katonai motorkerékpár versenyző bevezése is. A versenyen 44 kolozsvári, valamint 35 fővárosi és vidéki versenyző vesz részt. A legjobb időt előző versenyző Kolozsvár város nagydíját, a legjobb futó ko-

lozsvári versenyző pedig Zöld Jánosné ezüst koszorúját, míg a csapatok győztesei a Moto Club értékes ezüst serleget és emlékérméket kapják.

A kolozsvári Moto Club vezetősége a jegy árát a szakszervezeti munkásság részére 10 lejben, míg a többi nézők részére 20 lejben állapította meg.

Győze a Vasas ma az FC Ploesti ellen!

KOLOZSVÁR. — Az FC Ploesti labdarugó csapata tegnap reggel megérkezett Kolozsvárra és bizakodással tekint a mai Vasas elleni mérkőzésére. A csapatban több régi ismerős labdarugó szerepel, mint Smilovic és Pálf volt kolozsvári, Kocsis és Beleznav nagyváradi és Pop Ghita volt aradi játékos.

A mérkőzés a városi sporttelepen 5 órakor kezdődik. Előtte Fermeta—Olimpia barátságos mérkőzés lesz. A csapatok a következő felállásban lépnek a pályára. FC Ploesti: Ivan, Neagu, Beleznav, Comanescu, Pop Ghita, Smilovic, Pálf, Pop Alexandru, Kocsis, Antonescu és Badin. A Vasas válszínű összeállítása: Costea, De-

meter, Szaniszló II., Gorgan, Balogh, Nistor, Nagy István, Kovács IV. (?), Ferenczi, Bálint, Kovács I. (?).

A Vasasban két helyen valószínűleg egyik szomszédváros léte testvérjátékos fog szerepelni, ha leigazolások idejében megérkezik. A vasárnap délután 5 órakor kezdődő Dermata—Juventus mérkőzésen a következő összeállításban lépnek a pályára a csapatok: Dermata: Lipóczy, Padureanu, Darók, Kiss, Enghi, Kalló, Pápai, Frenzt, Fülöp, Szász Tóth, Juventus: Ionescu, Ghica, Andrei, Dragan, Pepelea, Petrescu, Barbu, Iordache, Flamaropol, Titu Popescu, Oana, Pricop.

A párisi főiskolai Olimpián

Kitűnően szerepelnek a magyar atléták is

PÁRIZS. — A főiskolai világbajnokságok során megkezdődtek az atlétikai versenyek is. Az elődöntőben a magyar versenyzők újlágy szép sikerrel szerepeltek. Az 500 méteres síkfutás elődöntőjében Garay és Fekete a 100 méteres síkfutás elődöntőjében Moldoványi és Barta, míg a 400 méteres síkfutás elődöntőjében Bánhalmi jutott be.

A tenisz női elődöntőjébe a magyar Peterdi Márta is bejutott. Kosárlabdában Franciaország—Magyarország 34:21. Kézilabdában Magyarországi csapata Ausztria csapata ellen 12:6 (5:2) arányban győzött.

A női törvívás főiskolai világbajnoka a francia csapat lett, a döntőben az olaszok felett aratott 10:6 arányú győzelmevel.

SPORTHÍRADÓ

MOINA. Lupsa, Dragomir és Sötér, a külföldön is jól ismert román atléták, anyagi hiányában nem tudtak résztvenni a Párisban most folyó főiskolai világbajnokságokon.

AZ UNIREA TRICOLOR—CFR (TEMESVÁR) mérkőzést szombaton, míg a CFR (Bukarest)—UDR, Ciocanul ASA mérkőzéseket vasárnap tartják meg Bukarestben.

CARALULIS, a hírneves román teniszlov meghívást kapott a júgoszláv teniszszövetségtől, az Abázijában megtartandó nemzetközi mérkőzésekre.

A LENGYEL TENISZBAJNOKSÁGOK kattowiczi küzdelmeiben a magyar Sziget, a Szmolenszki felett aratott győzelmevel megszerezte a lengyel bajnoki nevet.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK női páros teniszbajnokságai során az elődöntőben a Doris Hart (Florida) és Patricia Todd (Kalifornia) páros kivevte a küzdelmekből a Rurac Magda (Románia) és Marjorie Buck (Newyork) párosát. A döntőben a Doris Hart, Patricia Todd pár a Margaret Osborne, Louise Brough párral mérkőzik.

A MEDGYESI KARRÉS kérészt adott be a Labdarugó Szövetséghez, hogy nevét „Március 6”-ra változtathassa. A kérészt nem teljesítette, ellenben engedélyezte, hogy a jövőben a csapat Medgyesi Munkás Sport Club néven működjék.

A KOLOZSVÁRI sport egyesületek összes uszó vasárnap délelőtt 10 órakor az Óvárban. Mátyás király szülőháza előtt gyülekeznek és külön autóbusszal indulnak a Dermata úszóudrájában megtartandó versenyre.

MAGYARORSZÁG 54 férfi és 22 női versenyzővel vesz részt a Balkán Atlétikai Olimpián. Párisból a főiskolai világbajnokságon résztvevő magyar atléták repülőgéppel fognak Bukarestbe utazni.

A BEAC vezetősége nyolc örmet és öt plakettet tüzött ki a válogatott atléták szombati-vasárnapi versenyére első helyezetteinek.

AZ FC WIEN labdarugó csapata Bordeauxban 6:0 (2:0) arányban győzött a helyi csapat ellen.

HUMIST szerződtette a Karres csapatának. Cricioiut a bukaresti CFR balzsólőjét leigazolták az Unirea Tricolor részére, Fatu a Juventus csapatára viszont az ASA játékosak lesz és vasárnap már játszik a Ciocanul ellen.

AZ EURÓPAI PORTYAN lévő amerikai atléták Bécsben 23.000 néző előtt az osztrák atlétákkal mérték össze erejüket. A küzdelmek során Schneider 1500 méteres síkfutásban új osztrák csúcstól állított fel 3 perc 56,2 mp-es kitűnő idővel. Részletes eredmények: 100 m. síkfutás: 1 Lawlwe (USA) 10,4 mp. 200 m. síkfutás: 1 Lawlwe (USA) 21,3 mp. 400 m. síkfutás: 1 Bolen (USA) 47,6 mp. 800 m. síkfutás: 1 Whitefield (USA) 1 perc 54,3 mp. 1500 m. síkfutás: 1 Schneider (Ausztria) 3 perc 56,2 mp. (Orsz. rekord). 5000 m. 1 Roth (Ausztria). 4x100 m. váltó: 1 USA 42,5 mp. 4x400 m. váltó: 1 USA 3,25 mp. 23,2 mp. Távlegrás: 1 Wurth (Ausztria) 711 cm. Rudugrás: 1 Morcom (USA) 430 cm. Magasugrás: 1 Morcom (USA) 190 cm. Súlydobás: 1 Fitch (USA) 14 m. 36 cm. Diszkosz: 1 Fitch (USA) 52 m. 68 cm. Gerely: 1 Pektor (Ausztria) 55 m. 90 centiméter.

A HOLLANDIA—BELGIUM atlétikai viadalt Amszterdamban a hollandok 95,5 ponttal nyerték meg a belgák előtt, akik 80,5 pontot szereztek. Részletes eredmények: 100 méteres síkfutás: 1 P. Braekman (B) 10,7 mp. 200 méteres síkfutás: 1 Kleyen (H) 21,9 mp. 400 méteren 1 H. Kunnen (B) 49,3 mp. 800 m. síkfutás: 1 De Ruyter (Hollandia) 1 p. 52,5 mp. 1500 m. síkfutás: 1 Sklykhuis (H) 3 perc 52,4 mp. 110 m. gátfutás: 1 Braekman (B) 14,9 mp. Magasugrás: 1 Van Mullen (B) 180 cm. Rudugrás: 1 Lamoree (H) 395 cm. Hármassugrás: 1 Lennwenhoek (H) 13 m. 85 cm. Súlydobás: 1 De Bruyn (H) 13 m. 70 cm. Diszkosz: 1 De Bruyn (H) 40 m. 79 cm. Gerelyvetés: 1 Lutkeveldt (H) 65,04 m.

Premier! RIO-mozgásban! Premier!
A máltai súlyom
Izgalmasabb mint Mr. Molto.
Főszerepben: Peter Lorre, Humphrey Bogarth és Mary Aston.

Kemény harcot folytat Arad megye magyar népe

Erélyes tisztogatás és lendületes építés a Magyar Népi Szövetségben

„Nem politizáló“ tanfelügyelő a MNSz ellen

A Kürtösön rekedt bákói csángók megsegítése

ARAD. — A Magyar Népi Szövetség aradmegyei szervezete az öntisztogatás után lendületes szervezeti munkába kezdett. Eltávolította szervezetének vezetőségéből mindazokat, akik „nempolitizálási“, elszigetelődési elveknek voltak hirdetői vagy kerékkötői a demokratikus pártokkal való szoros együttműködésnek és hozzákezdett az építő munkához.

A tisztogatás után Arad vármegyében három községet szerveztek be és így ma 51 községben létezik MNSz-szervezet.

A MEZŐGAZDASÁGI TERMELESEKÉRT

Arad megye gazdatársadalmát teljes erejével vette ki részét a mezőgazdasági csata utolsó munkálataiban is, a betakarítás munkájában. A vármegye gazdái a beszolgáltatási rendeletet örömmel fogadták, mert felismerték annak demokratikus szellemét: „mindenki tehetsége szerint ad“. Természetes dolog, hogy egyes nagygazdáknak nem tetszett és arra törekedtek, hogy a hangulatot a beszolgáltatás ellen irányítsák. E célból a kiscsángókat és a szegény földmunkásokat a maguk számára akarták megszerezni. Azt sugdosták: mi lesz veletek, nincstelenek, ha nekünk nagygazdáknak nem lesz, amit nektek eladjunk? A haladó gazdatársadalom azonban nem törődik ezekkel a vészmadarakkal és keményen harcol, hogy a beszolgáltatást, a demokratikus újjáépítést és az új lejegyk alapját hiánytalanul végrehajtsák. Ennek érdekében az aradi községek legnagyobb részében falragaszok figyelmeztetik az ingadozókat, hogy irgalom nélkül leplezzék le mindazokat, akik a beszolgáltatás ellenségei akár szóban, akár cselekedetben.

AZ EGYÜTTMŰKÖDÉS EREDMÉNYE

A demokratikus pártokkal való együttműködés ellenségeinek eltávolításával szorosabb barátság épült ki, mind a Kommunista Párttal, mind más demokratikus párttal és szervezettel. Ennek az együttműködésnek eredményeként örömmel vette Arad város magyarsága tudomásul a Demokratikus Pártok Blokkjának azt az ajánlatát, hogy Arad megüresedett alpolgármesteri székét Magyar Népi Szövetségi jelölttel töltsék be.

Ennek az együttműködésnek másik kézzelfogható eredménye az volt, hogy két tiszta színmagyar községben, Györök és Csermő községekben basáskodó, sovínizmust szító őrmestereket eltávolították állásukból és így a két falu nyugalma helyreállott.

A „NEMPOLITIZÁLÓ“ TANFELÜGYELŐ

Arad megye szervezeti életében igen szomorú eset az, hogy a tanítók között egyesek kimondottan ellenséges magatartással viseltetnek a MNSz szervezeteivel szemben. A MNSz aradmegyei szervezete kivizsgálta ennek a huzódozásnak az okát és megállapította, hogy a szálak Návrádi Ágoston aradi magyar tanfelügyelőhöz vezetnek. Návrádi ugyanis elvett a „nempolitizálás“ elvét hirdette és tanítótól is ezt követelte meg. Később azonban Návrádi ur nempolitizálási jelszava határozott MNSz-ellenes hangnembe esapott át. Az aradmegyei szervezettel reméljük mi is, hogy a régi hangot pengető Návrádi Ágostonok nem sokáig fognak a közélet prondán szerepelni.

A KATOLIKUS GIMNÁZIUMART

A Magyar Népi Szövetség aradi szervezete Anna napján műsoros előadást rendezett, amelynek tiszta jóvedelmét az aradi római katolikus gimnázium kijavítására fordították. Mind a katolikus egy-

ház, mind a szülők meleg szeretettel köszönték meg a Magyar Népi Szövetség szervezetének segítségét, mert így a római katolikus gimnázium az új évben kitarozva kezdhet neki felelősségteljes munkájának.

Lendületes szervezeti életét mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy saját erejükkel hat szövőségekkel szövösködést állítottak fel és a szervezet gazdasági helyzetének előmozdítására papír- és írószer nagykereskedés létesítését határozták el.

HUSZONNÉGY BAKÓI CSÁNGÓ SZOMORU SORSA

Arad megye magyarsága aggódva figyeli a már tizenegy hete Kürtösön megrekedt 24 bákói csángó családnak sorsát, akiket lelkiismeretlen ügyvédek arra bírták rá, hogy mondjanak le román állampolgárságukról és költözze-

nek Magyarországra. Ezek a szerencsétlen emberek hallgattak a lelkiismeretlen kufárok szavára és mindenüket pénzzé téve, már tizenegy hete hányódnak Kürtös határállomáson, mert a magyar hatóságok — amint azt a Világosság megírta — senkit nem fogadnak be az országba a magyar belügyminisztérium engedélye nélkül.

Arad megye lakossága szeretettel támogatja ezeket a megtévesztett csángókat, míg a MNSz országos központja tárgyalásokat folytat illetékes hatóságokkal, hogy ezek a szerencsétlen, mindenüktől megfosztottak sorsa valamiképpen megoldódjék.

DÓZSA GYÖRGY KASZAKSAINAK UNOKÁI AZ ÚJ VILÁGÉRT HARCOLNAK

Égész Arad vármegye magyarsága lelkes hangulatban fogadta

Gyorsított eljárással halálra ítélték és kivégezték az ifjov-megyei pénzbeváltási központ sulyos szabálytalanságot elkövető vezetőjét

BUKAREST. — A beváltási központnál közreműködött kirendelték — mint ismeretes — katonai mozgósított személyeknek minősültek és így a katonai büntetőtörvénykönyv rendelkezéseinek hatálya alá estek.

A beváltási központ első felelősét, aki a sulyos szabálytalanságokat nem gátolta meg, a katonai törvényszék golyó általi halálra ítélte és az ítéletet nyomban végre is hajtották rajta. A beváltási központ szabálytalanságot elkövető többi tagjait hosszabb-rövidebb elzárással büntették.

Ilyen kemény megtorló intézkedésekkel megtisztítják a közéletet és megakadályozzák, hogy egyes lelkiismeretlen egyének a dolgozók erkölcsi és anyagi javaival való gazdálkodást saját önző céljakra és jogtalan vagyonszerzésre használják fel.

Minden erejükkel védik a kolozsvári kisiparosok az értékálló új lejt

Tisztújítás a Kolozsvári Kisiparos Szaktanácsban

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári Kisiparos Szaktanács tisztújító gyűlésén Susman Ioan elnök megnyitójában vázolta a kisiparosság helyzetét a stabilizáció után és rámutatott arra, hogy a kisiparosság minden erejével a lej értékállósága fenntartása mellett kell állást foglalnia és ennek érdekében minden erejével áldozatot is kell hoznia.

Bennik Ferenc dr. titkár jelentésében ismertette a Szaktanács most lelépő elnökségének egyévi munkáját, az elért eredményeket. Felhívta az iparosság figyelmét, hogy még esetleg meglévő régi lejbankjegyeit helyezze zárolt számlára valamely pénzintézetnél letétbe. Közölte, hogy az iparosok kötelesek bejelenteni a tulajdonukban lévő és személyes használatukra meghaladó nyersanyag, félgyártmány, vagy készáru készleteiket, tekintet nélkül arra, hogy azokat számlával, vagy anélkül vásárolták. Külön nyomatványon kell 3-3 példányban a számlával és számla nélkül vásárolt készleteket is bejelenteni. A nyomatványok a pénzügyigazgatóságon szerezhetők be és oda is kell azokat beadni. A számla nélkül vásárolt áruk illetékét ki fogják róni és azt a bejelentéstől számított hatávi részletben kell befizetni. Az első

részlet a bejelentéstől számított 1 hónap belül válik esedékessé. Az, aki bejelentési számla nélkül vásárolt áruját, mentesül az illetékeken kívül minden egyéb büntetés alól, viszont azokat, akik nem jelentik be, a szabotázs- és gazdasági ellenőrzésről szóló törvényben előírt büntetéseikkel sújtják.

Weintraub József titkár a kisipari szervezeti életéről tett részletes jelentést és kiemelte elsősorban a bőr- és lábbelikészítő iparosok, szerelők és járművesek kisipari szakszervezetének eredményes munkáját. Rámutatott a Kisiparos Szaktanácsnak az ipartestületi vagyonok visszacszerzése kérdésében elért kedvező eredményeire. Javasolta a szövetségi kérdés tárgyalására rendkívüli szaktanácsi ülés összehívását.

A pénztárjelentés elfogadása után a lelépő elnökség nevében Halászi Sándor mondott köszönetet a Szaktanács tagjainak és a titkárságnak a működésük idején nyújtott támogatásért.

A választás során elnöknek egyhangúlag újlag Susman Ioant választották meg. Alelnökök lettek Fodoreanu Pál és Fehér József, pénztáros Garbovan Gheorghé, az ellenőri bizottság tagjai Bódi Mária, Kómióves Samu és Krausz József.

Szeptember 8-ig kell az iparosoknak és kereskedőknek bejelenteniük árukészletüket

KOLOZSVÁR. — A kormány, lehetővé tette a kereskedők és az iparosok részére, hogy árukészletük bejelentésével igazolást szerezzenek a raktárjukban lévő számlálandó áruknak is és azokat kereskedelmi uton hozhatják forgalomba. Az áruk bejelentése — mint megírtuk — mind a kereskedők, mind az üzemek részére kötelező. A kolozsvári pénzügyigazgatóság az áruk bejelentésére külön hivatali állított fel, amely minden felvilágosítást megad az érdeklődőknek. A hivatal működését úrlapok hiánya miatt eddig nem tudta megkezdeni. Értesülésünk szerint ez az akadály elhárult és a pénzügyigazgatóságon korlátlan mennyiségben kapható a bejelentéshez szükséges úrlap.

Kolozsvár kereskedő- és iparostársadalmának figyelmét felhívjuk erre a fontos kötelezettségére, annál is inkább, mert a bejelentési határidő rövidre szabott. A határidő lejártá után a legnagyobb szigorral fogják az illetékes hatóságok az árukészleteket és azok eredetét vizsgálni. Azokat, akiknél a legkisebb szabálytalanságot fogják tapasztalni, szabotázsbüntetés elé állítják.

A bejelentésre a legkésőbbi határidő, amint azt a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara vezetősége a hivatalos lap 190. számában megjelent 21. számú törvény alapján közölte, szeptember 8-a. Tehát a bejelentésre még 10 nap áll a kereskedők és iparosok rendelkezésére.

Kereskedők köteleességei a stabilizáció megvédéséért

KOLOZSVÁR. — A kereskedelmi és iparkamara vezetősége felhívást intézett a város kereskedő- és iparostársadalmához. A felhívásban többek között a következőket mondja:

Az utolsó háború utáni gazdasági élet megújítása határozott lépésekkel halad előre. A kormány felhasználva országunk gazdasági erőit és az ideai bőséges termést, megvalósította a pénz stabilizálást. Ezzel a lépéssel végetvetett annak az üzérkedésnek, amely embertelen módon használta ki a dolgozókat.

A stabilizálás tényével és az áruk rögzítésével új korszak kezdődött meg az ország gazdasági életében és ezzel biztosították az áruk forgalmát is.

A legjobban megégett osztály a kereskedői és iparostéte, amelyet a pénzrögzítés ténye a végső romlásból mentett meg.

A kereskedelmi kamara felhívása felhívja a kereskedőket, hogy minden erejükkel törekedjenek a stabilizált lej megőrzésére, és ezzel az állam háborus sebének begyógyításához járulnak el.

A felhívás a következőket betartására kéri Kolozsvár kereskedő- és iparostársadalmát:

1. A munkaügyi minisztérium részéről előírt órákban tartásuk nyitva üzleteiket.

2. Mielőbb számítsák át árukészletük értékét az új lej értékére és az árakat minden egyes eladárszámán árra tüzzék ki. Az árak megállapításánál legyenek figyelemmel a hivatalos lap augusztus 16-i 187. számában közzétett 4561. számú rendeletre, amely arról rendelkezik, hogy az eddig meg nem állapított áruk árait az 1938-as számlák alapján úgy kell kiszámítani, hogy az összegeket 100 százalékkal kell emelni.

3. Látható helyre fügesszék ki a kiszámított árakat, amint azt a törvény előírja.

4. Csak a szigorúan megállapított hivatalos árért áruljanak, anélkül, hogy valamilyen árunál felárat számítanának fel.

5. Minden kereskedő és iparos soron kívül jelentse be árukészletét, amint azt az augusztus 19-i 190. számú hivatalos lapban közzétett 21. számú miniszteri rendelet előírja.

6. Komolyan felhívja az érdekeltek figyelmét, hogy a kormány szigorú intézkedéseket léptetett életbe az új lej értékének megőrzésére. A hivatalos árakat fenntartja és minden kihágást a 351. számú törvény rendelkezései szerint szigorúan büntet.

A kereskedelmi kamara közreműködve a megyei gazdasági ellenőrző bizottsággal, szigorúan ellenőrzi a kereskedelmi vállalatok és iparosok tevékenységét, hogy a törvényes rendelkezéseket a legszigorúbban betartsák.

Tudomásul kell vennie mindenkinek — fejeződik be a felhívás —, hogy a gazdasági élet helyreállítása közérdekű parancsoló szükségesség és ennek megvalósítására háttérbe kell szorulnia minden egyéni és személyi érdeknek.

Hadifogoly hirodó

KIKNEK ÉRKEZETT LEVELEK A HADIFOG- LYOKTÓL

A hadifoglyoktól levél érkezett a következők részére:

Husztai Istvánnának Kolozsvár Körösetica 7.

Formagiu D. Dumitru egyetemi hallgatónak Kolozsvár, Pata-utca 37 címre, fivéréül, Formagiu D. Stelianról a 7256/12 számú táborból.

Özvegy Molnár Bélának Kolozsvár, Vasile Lucaciu-utca 7 címre.

Berabás Irénkének Kolozsvár, Kürtös- utca 11 szám, Vasöntőde, vagy Izvorului — Csermely-utca 9 címre. A levelek szerkesztőségünkben átvehetők.

MÁRAMAROSSZIGETRŐL ÜZENNEK A HADIFOG- LYOK

Dandori Zsigmond üzeni feleségének a marostordamegyei Kebeleszentiván községbe: Szerencsésen megérkezett, jól van, egészséges.

Magyar Mihály, idősebb Erdős János és Szilágyi Sándor üzenik a marostordamegyei Jed községbe, hogy szerencsésen megérkeztek Máramarosszigetre. Jól vannak, egészségesek, üdvözlik a sokszor esőköljők összes hozzátartozókat. Üzenetet kérnek tőlük a „Világosság“ után hogyletükről.

A SZOVJETUNIOBÓL ÜZENNEK:

Katás Mózesnének Kézdivásárhelyre, Szabó Jenő-utca 32 számra üzeni Jeger- szy Pál Kaposvár, Iszák-utca 13, hogy az ura és a fia a 7547. számú táborban jól

KI TUD RÓLUK?

Dózsa Márton őrmesterről, aki 1899 november 9-én született Kibéd községben. Anyja László Zsuzsanna. A 9066 román munkásszázadban szolgált és Budapest 1944. december 24-én esett fogdába. Ertesítést kér Dózsa Mártonné Kolozsvár, Mária királyné-utca 43 címre.

Dózsa Jánosról, aki 1927 július 28-án született Kolozsvárt. Anyja Orbán Sára. Ertesítést kér Dózsa Mártonné Kolozsvár, Mária királyné-utca 43 címre.

Varga László 23 éves, volt kolozsvári egyetemi hallgatóról, aki 1945-ben a hazatéréstől Úfában beteg lemaradt. Ertesítést kér édesanyja, özvegy Varga Károlyné, Déva, Eminescu-utca 98 címre.

Ferenz Józsefről, aki a román hadseregben szolgált a Krimben látta 1944 márciusában. Állítólag a szeszatpoli 2-es fogolytáborban van. Ertesítést kér Nagy Elek, „Világosság“ szerkesztőségére címen.

Október 1-től a fizetéses alkalmazottak ellátó könyvre kapják szükségleteiket

BUKAREST. — Az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumban annak érdekében, hogy a bármely csoportba tartozó összes fizetéses alkalmazottak ellátását a legmegfelelőbb módon biztosítsák, szorgalmas munka folyik, hogy a legigazságosabb rendszer szerint alapítsák meg részükre a különböző termékekből és elsőrendű közszükségleti cikkekből a fejadagot.

Ennek érdekében a pénzügyi feladatoknál elzáróított különböző anyagok és áruk — amelyeket, mint ismeretes, zároltak és elkoboztak — leltározása folyik és elsősorban ez az árumennyiség, továbbá a kereskedők és az iparosok részéről bejelentendő árukészlet kerül szétosztásra az új ellátási könyvecskék után.

Az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium fejadagelosztási igazgatósága egyelőre a fizetéses alkalmazottak között csak a szeptember hónapra szóló új élelmiszeri könyvecskéket osztja szét. A „Romania Libera“ című lap megbizható forrásból származó jelentése szerint már szövegezik a fizetéses alkalmazottak élelmiszerre, ruházati cikkekre és láb- és kezre vonatkozó októberi havi ellátási könyvecskéit is. Az új ellátási könyvecskéket nyomdai előállítását rövidesen megkezdik és azokat legkésőbb szeptember 23-ig a fizetéses alkalmazottak között szétosztják.

ELHALASZTOTTAK AZ UJONCOK BEVONULÁSÁT

BUKAREST. — A katonai leg-

főbb vezérkar befejezte az 1947. évi korosztályhoz tartozó ujoncok behívásának előkészítő munkálatait. Az 1947. évi korosztályhoz tartozó ujoncok — három hónapi időközben — három csoportban fognak bevonulni tényleges katonai szolgálatra.

A bevonulás időpontját még nem állapították meg, de ez már nem késhet soká, mert egyidejűleg megtették az előkészületeket az 1946. évi korosztály első csoportjának leszerelésére, illetve tartós szabadságolására.

Valószínű, hogy elsőnek a csendőrséghez beosztott ujoncokat fogják bevinni és ezután kerül sor a többi fegyvernemekhez beosztott 1947. évi ujoncok bevonultatására.

Tűz a Nemzeti Bank épületében

A gondatlan féregtelenítés elhamvasztotta Botez igazgató lakását

KOLOZSVAR. — Könnyen véget érhetett tűzeset történt a Nemzeti Bank épületében. Botez Pavel igazgató lakásának féregtelenítésével bízta meg a „Curatenia“ féregtelenítő és tisztítási vállalatot.

A megbízás értelmében a „Curatenia“ munkásai, a tulajdonos, Hans Ernő személyes közreműködésével gázosították a helyiségeket, majd légmentesen lezárták a lakás kijáratait és ablakait.

ROBBANÁS, TŰZ ES LANG
Mikor másnap a lezárt ajtókat felnyitották — valóságos robbanásszerűen tűz s lángnyelvek csaptak ki a lakásból. A kitorzó gázok és füstök elkábították az ajtó kinyitóját Hans Ernőt, aki eszméletlenül esett össze. A közelben tartózkodó munkásai siettek a segítségére, akik azonnal nekifogtak a tűz eloltásának.

A tűz elfojtása után siralmas látvány fogadta a lakásba lépőt. A parkett, a butorok, az ajtó és ablakok megszenesedtek, a lakásban lévő összes ruhák, szőnyegek használhatatlanná váltak.

Természetesen Botez Pavel igazgató kártérítési igénytel lépett fel a „Curatenia“ féregtelenítő vállalat és annak tulajdonosa, Hans Ernő ellen, aki mindezen további nélkül magára vállalta a teljes kár megtérítését és a helyiségek rendbehozatalát. Ennek ellenére hatósági vizsgálat indult a tüzeset tisztázására.

HATÓSÁGI VIZSGÁLAT

A hatósági vizsgálat és az abba bevont szakértő megállapította,

hogy a féregtelenítés „paragázal“ végeztek. Rendkívül gondatlanul jártak el és egyáltalán nem tartották be a legegyszerűbb óvrendszabályokat sem.

A „paragáz“ izzó állapotban fejlődött ki a fergeket elpusztító gyilkos gázokat. A használati utasítás pontosan előírja, hogy a szilárd halmazállapotban lévő paragázt egy vasedénybe kell helyezni, majd téglákra állított vizes edényre téve kell azt a helyiség olyan sarkába hagyni, ahol a közelben gyúlékony anyag nincsen és csak ezután lehet a lakás ajtajait lezárni.

Ebben az esetben felületesen helyezték el az izzó gázt tartalmazó vasedényt, amely lebillent a vasedényről és így felgyújtotta az egész lakást. A légmentesen lezárt ajtóknál és ablakoknál a tűz csak lassu izással terjedt, nem lobbant előbb lángra, csak amikor kinyitották az ajtókat, de akkor robbanásszerűen.

A szennégett lakás butorai és az ott elpusztult ruházat komoly értéket képvisel.

A „Curatenia“ tulajdonosa ellen hivatalból folyik tovább az eljárás, mert a vizsgálat adatai szerint kimondottan gondatlanság idézte elő a tüzet.

Általában azt tartják, hogy mindekk van egy jó és egy rossz oldala, így ennek az esetnek is tagadhatatlanul van előnye is — az, hogy a lakás most már százszázalékos biztonsággal féregmentes.

Az üzérkedőket és szabotálókát életfogytiglani kényszermunkára ítélik

BUKAREST. — A szabotázstörvény új tervezete elkészült. Patrascanu igazságügyminiszter az utolsó simításokat végzi a törvénytervezeten, amelyet a legközelebbi minisztertanács elé terjesztenek. Az új törvény rendkívül ke-

mény büntetéssel sújtja az üzérkedőket, árdágítókat és szabotálókát. A büntetés legnagyobb mértéke életfogytiglani kényszermunka.

Az új törvény rendelkezései szerint az igazságszolgáltatási hatóságok gyorsított eljárással fognak

ítélkezni az üzérkedők és szabotálók felett és az eléjük került ügyekben három nap alatt kötelesek ítéletet hozni. Valószínű, hogy minisztertanács jóváhagyás után a képviselőház már a jövő héten megszavazza az új törvényt.

A romániai magyarság kérdéseiről nyilatkoztak a budapesti rádióban

Kacsó Sándor, Bende Béla és Havadtői Sándor a MNSz országgyűlési képviselői

BUDAPEST. — (Rádió.) A budapesti rádió munkatársai pénteken délután beszélgetést folytatott Kacsó Sándorral, Bende Bélával és Havadtői Sándorral, a Magyar Népi Szövetség Budapesten tartózkodó országgyűlési képviselőivel, az erdélyi magyarság kérdéseiről. A feltett kérdésekre válaszolva Kacsó Sándor a felszabadulás után Erdélyben kialakult új szellemet ismertette és jelentőségét mérte fel az erdélyi magyarság szempontjából, Bende Béla és Havadtői Sándor az erdélyi magyarság kulturális,

művészeti, gazdasági és közigazgatási helyzetét s a román demokráciával szövettségben elért eredményeit vázolták. Rámutattak arra, hogy a román demokrácia minden tekintetben óriási eredményeket mutathat fel nemzetiségi vonatkozásban. A román demokrácia erői, élen a Román Kommunista Párttal, a nemzetiségi kérdést is a demokrácia, az egyenlőség szellemében igyekezik megoldani. Hangsúlyozták, hogy ha vannak még fogyatkozások bizonyos tekintetben, ezek már nem nemzetiségi sérelmek, hanem a demo-

krácia kezdeti nehézségei, melyek a demokrácia elmélyülésével fokozatosan mindjebb kikuszóbbólódnak.

A beszélgetés végén a magyarországi választásokkal kapcsolatban Kacsó Sándor annak a vádlottaknak alkalmuk nyílik kifejezést, hogy a haladó erők győzelme Magyarországon nemcsak a Dunaméden szempontjából, hanem nemzetiségi szempontból is kívánatos, mert a békét, a testvériséget és a népek közötti összefogást esakis a haladó erők határon is átcsapó ereje biztosíthatja.

A táblai főügyész figyelmébe!

Szabadlára helyezték a kozárvári MNSz elnök gyilkosait

DÉS. — (Tudósítónk telefonjelentése.) Ismeretes, hogy július 6. napján Urian Ioan és három társa Kozárvár községben meggyilkolta Prodan Miklóst, a helyi Magyar Népi Szövetség elnökét. A csendőrség a vizsgálat lefolytatása után mindhármukat átadta a dési ügyészségnek. A dési törvényszék vádatanácsa szeptember 15-ig terjedő időre vizsgálat fogságba helyezését rendelte el. Ennek ellenére Muntean Brutus vizsgálóbíró

még mielőtt az ügy tanuit kihallgatta volna, Urian Ion, Frigu és Bogdan Ioan vádlottakat dr. Weinberger Emil dési ügyvéd közbenjárására szabadlára helyezte. A szabadlábrahelyezés a megye demokratikus közvéleményében nagy felháborodást keltett.

Különös az ügyben az, hogy augusztus 27. napján megtartott vizsgálóbírói kihallgatásra valakinek a mulasztása folytán az idejében bejelentett korona-

tanukat nem idézték meg. Felhívjuk a figyelmét a táblai főügyésznek az ilyen ügyekre, valamint az illetékes hatóságok eljárására, mert így a vádlottaknak alkalmuk nyílik arra, hogy a koronatanukat megfélemlítsék, vagy befolyásolják, valamint Kozárvár magyar lakosságát is félelemben tartás. A megye demokratikus közvéleménye követeli a reakciós gyilkosok azonnali őrizetbevételét.

A „Berliner Zeitung“ tiltakozik a német iparra vonatkozó egyoldalú döntés ellen

A Londonban volt angol-amerikai-francia háromhatalmi értekezlettel foglalkozva a „Berliner Zeitung“ állást foglal a német ipari színvonalra vonatkozó egyoldalú döntések ellen. A lap megelégedéssel említi meg, hogy a szövjet kormány nemrég tiltakozott a Washingtóban és Londonban az egyoldalú határozatok ellen s megállapítja, hogy a szovjet jegyzék tekintettel volt a német szempontokra, mert a Ruhrvidék kérdése valóban egész Németországot érinti.

Anglia és Amerika ruhrvidéki politikája ellent mond a potsdami egyezménynek, ellenkezik a német gazdasági élet demokratikus átalakulására irányuló törekvésekkel és a német nép életszükségleteivel. Az amerikai tőke, az angol és a francia tőkével szemben, mind jobban magának akarja kisajátítani a ruhrvidéki termelés és Nyugat-Németországot amerikai befolyás alatt ilyeszkir egyesíteni, állapítja meg a „Berliner Zeitung“.

amerikai terrorról szóló előterjesztéssel szemben. Franciaország nagy fontosságot tulajdonít azoknak az intézkedéseknek, amelyeknek biztosításai kell Németország újjáépítésének haladó szellemű végrehajtását. A ruhrvidéki szénből nagyobb mennyiségű juttatást kér mind maga, mind Európa számára. Az amerikai és az angol küldöttség hozzájárult a francia javaslat késedelem nélküli megvitatásához. Meggyeztek abban is, hogy az amerikai és brit főparancsnok intézkedési nem vághatnak előre a külügyminiszteri tanács ülésének.

A moszkvai rádió megállapítása szerint Párizsban élgedetlenség és csalódás mutatkozik a londoni értekezlet eredményével kapcsolatban.

Az értekezlet visszhangjáról más jelentés még nem érkezett, de annyi már megállapítható, hogy Nyugat-Németország ipari vidékeinek kérdése nem lehet kizárólag angol és főleg az amerikai monopolkapitalisták ügye, hanem a demokratizáló Németország érdekeinek figyelembevételével az európai újjáépítést is szolgálnia kell úgy, ahogy azt a potsdami egyezmény világosan meghatározta.

A londoni értekezlet záróközleménye

Az angol fővárosban nyilvánosságra hozták a német ipari színvonalának a szabályozására összehívott angol-amerikai-francia értekezlet befejezése után kiadott záróközleményt. Eszerint a három küldöttségnek alkalma volt teljes képet alkotni egymás felfogásáról. Teljes egyetértésben elismerték, hogy a tervezett intézkedések semmiképpen sem eredményezhetik Németország újjáépítésének az előnyben részesítését Európa demokratikus államaival szemben. Szükségesnek tartják azonban, hogy Németország a maga erőforrásaival hozzájáruljon Európa általános újjáépítéséhez. Egyetértet-

tek abban, hogy Németország lefegyverzése, demilitarizálása és demokratizálása elengedhetetlenül szükséges. A ruhrvidéki bányák ügyében a brit és az amerikai küldöttség hangsúlyozta, hogy tervek nem döntik el véglegesen a bányák jövő sorsát. Nem akarják megakadályozni az annak biztosítására szükséges intézkedéseket, hogy a Ruhrvidék sohasem lehessen többé háború eszköze. Azt sem akadályozzák meg, hogy a Ruhrvidék termékeihez mások is hozzájussanak.

A közlemény a továbbiakban megállapítja, hogy a francia kiküldött az értekezleten kifejtette ellenértekeit a brit-

LEGUJABB SPORT

A párisi főiskolai Olimpián

Magyarország világlabda és kosárlabda csapata világbajnokságot nyert

PARIZS. — A főiskolai világlabda világbajnokságot Magyarország csapata nyerte meg, a döntőben Csehszlovákia csapata ellen elért 4:1 (2:1) arányú győzelmével. Góldobók: Gyarmati 3, Csuvik 1. A cseh lapok véleménye szerint ebben a sportágban a magyarok legújhatatlanok.

A kézilabda főiskolai világbajnokságot szintén Magyarország csapata nyerte meg, a döntőben Dánia válogatott csapata elleni 7:3 arányú győzelmével. A harmadik Ausztria csapata lett.

Labdarúgásban: Franciaország —Luxemburg 5:1. Egyiptom —Hollandia 4:0. A döntőben tehát a franciák a hollandokkal játszanak. (A magyar csapat a franciákkal 1:1 arányban döntetlenül játszott és csak sorsolás útján jutott tovább a francia csapat.)

Az atlétikai számokban is kitűnően megállták a helyüket a magyar versenyzők. A 200 méteres síkfutásban Csányi és Moldoványi, míg a 800 méteres síkfutásban Garay jutott be a döntőbe.

APRÓHIRDETÉSEK

Előfizetési díj egy óra: 120 lej.

Apróhirdetés szavankint 2 lej. Legkisebb hirdetés (10 szó) 20 lej. Állást keresőknek 10 szóig 15 lej. Cim a kiadóban és jelíges hirdetéseknek 5 lej pótdíj fizetendő. Szöveg hirdetés szavankint 5 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 6 lej. Keretes hirdetés négyzetcentiméterenkint 4—5 lej. Házasság—levelezés 5 lej szavankint Nyilrtér szavankint 10 lej.

ADAS-VETEL

VESZEK a legmagasabb napi áron mindenféle férfi és női varrógépeket, varrógépeket, varrógéplábkákat, alkatrészeket, tüket, kötőgépeket. Weisz gépkereskedő, Horea-ur 82. 6481

EIADÓ egy 80-as drap oszlopkályha melegítővel és nikkelezett ajtóval. Codru Dragusan-utca 2. Irisz-telep. 7063

RÁDIÓ Siemens, ultramodern, olcsón és sürgősen eladó. Forduló-utca 2. 7961

MOTORKERÉKPÁR 500-as. Sarolea gyártmányú, jókarban, üzembépes állapotban eladó. Bajza-utca 51. 7960

ÁLLAST KAPHAT

GYERMEKSZERETŐ komoly nő felvesszünk. Jelentkezni Dézma-utca 5. 7059

TARSAT keresek jólmenő vállalatához. „Terno“ ügynökség, Széchenyi-tér 16, baját a Kádár-utcaból. 7064

ÜGYES kisleányt könnyű munkára felveszek. Kávémérés, Horea-ur 32. 7062

INGATLAN-LAKÁS

KÜLÖNBÉJARATU butorozott szobát keresek, lehetőleg központban. Élelemmel vagy pénzzel fizetek. Ajánlatokat „Pontos fizető“ jelígre kérek. 7054

KÜLÖNFELEK

MENYASSZONYI ruhák, fátlyak, koszoruk kikölcsonzése a „Dahlia“-ban, Horea-ur 35. F.

ZONGORA és énekórák legmagasabb kiképzésig. Mária királyné-utca 34, II. emelet 12.

DR. FAZAKASNÉ szülész nőgyógyász Március 6 (Szentegyház)-utca 3, III. emelet. Rendel: délelőtt 11—12, délután 4—6 óráig. F.

CONCORDIA Zsidó Club
Unió-utca 6
értesíti tagjait és azok vendégeit, hogy szeptember 1-ével megnyitja helyiségeit.
Izletes házikoszt, olcsó abonama.

Vennék, bérelnék
esetleg közös megmunkálásra tanyát házzal
Kolozsvár környékén 20 km. távolságig. — Cim:
V. Goldis-utca 78/a.